

بررسی ارتباط فاکتورهای باروری و قاعدگی، و مصرف ضد بارداری‌های خوراکی با سرطان روده بزرگ؛ "یک مطالعه موردی - شاهدی در شمال شرق ایران"

حسن وثوقی‌نیا^{1*}، نرجس خاتون آیتی²، محمدتقی شاکری³

1. استادیار بیماری‌های گوارش و کبد، گروه داخلی، دانشکده پزشکی، بیمارستان قائم (عج)، دانشگاه علوم پزشکی مشهد
2. رزیدنت پزشکی هسته‌ای، گروه پزشکی هسته‌ای، دانشکده پزشکی، بیمارستان امام رضا (ع)، دانشگاه علوم پزشکی مشهد
3. دانشیار پزشکی اجتماعی، گروه پزشکی اجتماعی، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی مشهد

تاریخ پذیرش مقاله: 1388/1/17

تاریخ دریافت: 1387/5/14

خلاصه

مقدمه: سرطان روده بزرگ یکی از سرطان‌هایی است که قویاً تحت تأثیر فاکتورهای محیطی می‌باشد. در سال 1980، هورمون‌های زنانه به عنوان یکی از فاکتورهای مرتبط با این سرطان مطرح شدند و از آن به بعد مطالعات گوناگونی در این زمینه صورت گرفت. در این پژوهش، حوادث قاعدگی، باروری و مصرف قرص ضد بارداری خوراکی، در دو گروه مورد (زنان بالای 45 سال مبتلا به سرطان روده بزرگ) و شاهد مورد مقایسه قرار داده شدند.

روش کار: در این مطالعه موردی - شاهدی که در دو بیمارستان بزرگ مشهد صورت گرفت، 83 زن بالای 45 سال مبتلا به سرطان روده بزرگ و 99 زن به عنوان گروه شاهد با سن مشابه که به دلایلی غیر مرتبط با بیماری‌های گوارشی و زنان، در بیمارستان‌های قائم (عج) و امام‌رضا (ع) بستری شده بودند، را شامل می‌شد. تعداد دفعات حاملگی، سن فرد در اولین حاملگی کامل، تعداد دفعات سقط، سن یائسگی و تعداد سال‌های مصرف داروهای ضد بارداری خوراکی در این دو گروه مقایسه گردید.

نتایج: یک کاهش چشمگیر در ریسک ابتلا به سرطان روده بزرگ با افزایش تعداد حاملگی وجود داشت ($p=0/01$). سن فرد در زمان اولین حاملگی مستقیماً با ریسک ابتلا مرتبط بود ($p<0/01$). بین دو گروه، از لحاظ تعداد دفعات سقط تفاوت معنی‌دار آماری وجود نداشت ($p>0/1$). سن یائسگی بیش از 50 سال با ریسک ابتلا ارتباط معنی‌دار نداشت ($p>0/1$). بین دو گروه مورد و شاهد از لحاظ مصرف داروهای ضد بارداری خوراکی تفاوت معنی‌داری وجود نداشت ($p>0/1$).

نتیجه‌گیری: با توجه به نتایج بدست آمده، به نظر می‌رسد ارتباط فاکتورهای باروری با سرطان روده بزرگ، چشمگیرتر از ارتباط فاکتورهای قاعدگی و مصرف داروهای ضد بارداری خوراکی می‌باشد؛ اما اثبات یا رد فرضیه فوق نیازمند مدارک محکم‌تر و قطعی‌تری است.

کلمات کلیدی: سرطان روده بزرگ، حاملگی، قرص‌های ضدبارداری خوراکی

*نویسنده مسئول مکاتبات: دکتر حسن وثوقی‌نیا؛ مشهد، خیابان احمدآباد، بیمارستان قائم (عج)، دفتر گروه داخلی؛
پست الکترونیکی: h-vossoghinia@mums.ac.ir